View metadata, citation and similar papers at core.ac.uk
brought to you by CORE
provided by Electronic Archive of the Ukrainian Medical Stomatological Academy

УДК 378.1

Іван Береза
викладач кафедри медичної інформатики,
медичної та біологічної фізики
Української медичної стоматологічної академії

ІННОВАЦІЙНІ ЗАСОБИ ТА ТЕХНОЛОГІЇ МОНІТОРИНГУ ОСВІТИ У ВНЗ

Анотація. У тезах розглядається проблема моніторингу якості освіти при підготовці майбутніх фахівців у ВНЗ; охарактеризовано дефініцію «моніторинг» та визначено її зміст, проаналізовано різні погляди вчених на моніторинг у сфері освіти; доведено, що проблема якості освіти нерозривно пов'язана з проблемою моніторингових досліджень.

Ключові слова: моніторинг, освіта, якість освіти, освітній моніторинг, педагогічний моніторинг, управлінська якість освіти.

Abstract. The thesis examines the problem of monitoring the quality of education in the preparation of future specialists in higher education; characterizes the definition of «monitoring» and its content is defined, different views of scientists on monitoring in the field of education are analyzed; it is proved that the quality of education is inextricably linked with the problem of monitoring research.

Key words: monitoring, education, quality of education, educational monitoring, pedagogical monitoring, management quality of education.

Постановка проблеми. У всьому світі освіта розглядається як ключовий фактор стабільного розвитку держави. Якість вищої освіти грає ключову роль у створенні єдиного Європейського освітнього простору, тому вона стає центральною в освітній політиці України. Якість освіти визначається не тільки обсягом знань, але й параметрами особистісного, світоглядного, громадянського розвитку, при цьому проблема якості освітнього процесу розглядається з позицій загальнолюдської і соціальної цінності освіти. Саме ці чинники актуалізують проблему управління якістю освіти у вищому навчальному закладі. Моніторинг є складовою управління якістю освіти.

1. Сучасні проблеми математики та інформатики.

У сучасній дидактиці розроблена велика кількість форм, кожна з них розкриває ту або іншу сторону організації навчання. З філософської точки зору, форма – це внутрішня чи зовнішня організація змісту, спосіб його існування, який має певну визначеність, стабільність та самостійність [1]. У педагогічних джерелах термін «форма» використовується в різних тлумаченнях, зокрема, «форма» в перекладі з латинської означає «зовнішній вигляд» [2]. Відповідно, форма навчання – це зовнішня сторона організації навчального процесу, що відображає спосіб організації діяльності тих, хто навчається, і залежить від: кількості тих, хто навчається; характеру взаємодії суб'єктів навчання; ступеня самостійності тих, хто навчається; специфіки педагогічної діяльності тощо [3].

1. Математичне та комп'ютерне моделювання.

На сучасному етапі розвитку інформаційно-комунікаційних технологій маємо великі можливості для підвищення якості навчального процесу. Адже комп'ютер є універсальним для застосування у будь-якій сфері суспільного життя, а в освіті зокрема. Застосування ІКТ в навчальному процесі звільнює від існуючих обмежень. Поява гіпертексту, електронних підручників, навчального програмного забезпечення робить комп'ютер універсальним засобом пізнання та надає йому право замінити практично все лабораторне обладнання [2].

2. Формування освітнього середовища з математики та інформатики у закладах вищої освіти.

Проблемі використання ІКТ та програмного забезпечення навчального призначення приділено значно уваги у наукових працях С. Семерікова, І. Теплицького, С. Ракова, С. Хазіної, О. Антикуз, П. Атаманчук, Ю. Рамського, та ін. Л. Панченко пропонує послідовність математичного моделювання, без якого складно перекласти інформацію з математичної мови на мову програмування. Відповідно, на базі даної послідовності створення моделей можна створити модель будь-якого інформаційного процесу [3].

3. Сучасні комп'ютерні технології у викладанні математики та інформатики.

На сучасному етапі розвитку суспільства інформаційні технології стали невід'ємною частиною життя людини. Прихід сучасних мультимедійних технологій дозволив поставити на потік виготовлення комп'ютерних навчальних інтегрованих середовищ, які через їх освоєння дозволяє дитині в індивідуальному темпі, наочно, з великою мотивацією освоювати ту або іншу предметну галузь. Сучасні мультимедійні технології надають можливості інтеграції таких важливих передумов для організації навчально-виховного процесу, як мотивація, наочність, індивідуалізація навчальної діяльності, а також організації ефективного моніторингу навчальної діяльності з боку вчителя [4].

4. Моніторинг якості освіти: засоби та технології.

На запитання про те, що таке якісна сучасна освіта, як виміряти її якість та на багато інших подібних запитань намагаються дати відповідь провідні вчені, відомі політики багатьох країн світу. XX ст. ознаменувалося тим, що розгорнулася так звана кваліативна революція, тобто революція якості, яка охопила всі сфери життя та діяльності людини. Від того, чи вільно орієнтуватиметься людина у сучасному житті, адаптуватиметься до різних видів діяльності й умов, наскільки легко вона опановуватиме нові професії, засвоюватиме величезні обсяги інформації, залежить не тільки її власна успішність як особистості, а й розвиток усієї держави [5].

5. Методика навчання математики та інформатики в закладах середньої освіти.

Введення в середню школу окремого загальноосвітнього предмета «Основи інформатики і обчислювальної техніки» спричинило утворення галузі педагогічної науки – методики навчання інформатики, предметом якої є цілі, зміст, методи, засоби, організаційні форми *навчання інформатики*. *Методика навчання інформатики* – це розділ педагогічної науки: *об'єктом* якої є процес навчання інформатики в школі; *предметом* – проектування, конструювання, реалізація (впровадження в педагогічну практику), аналіз (педагогічний експеримент) і розвиток *методичних систем навчання* інформатики в школі;

одним з основних методів методики навчання інформатики є *педагогічний експеримент* [6].

Висновок. Таким чином, моніторинг якості освіти з базових дисциплін важливий тим, що не тільки вносить корекцію в систему знань, але й організовує на самостійно-творчу роботу. Завдання будь-якого характеру націлюють учнів на самооцінку якості знань з предмета та наштовхують на пошуки умов для реалізації особистості. Досвідчені вчителі, проаналізувавши помилки кожного учня і класу в цілому, розробляють план педагогічних корекційних дій і завдання для самоосвітньої діяльності кожного учня, залучають дітей до пошуково-творчої роботи з метою виявлення динаміки індивідуальних досягнень учнів.

Список використаних джерел:

1. Ампілогова Л. Особистісно орієнтовані технології навчання / Л. Ампілогова // Директор школи. – 2003. – № 45. – С. 7–10.
2. Байназарова О. Система моніторингу якості освіти на регіональному рівні / О. Байназарова // Моніторингові дослідження як інформаційна база в системі управління якістю освіти: мат. Всеукраїнської наук. – практ. конф. 29–30 березня 2005 року. – Луцьк: Волинський інститут післядипломної педагогічної освіти. – 2005. – С. 26–29.
3. Величко О. Г. Якість освіти – проблеми й перспективи / О. Г. Величко, С. Й. Пінчук, С. Т. Плісковський // Проблеми освіти: наук. – метод. зб. – К.: Наук. – метод. Центр вищої освіти, 2009. – Вип. 34. – 341 с. Вікторов В. Основні критерії та показники якості освіти / В. Вікторов // Вища освіта України. – 2006. – № 1. – С. 54–59.
4. Волобуєва Т. Б. Управлінський супровід моніторингу якості освіти / Т. Б. Волобуєва. – Х.: Основа, 2009. – 94 с.
5. Лукіна Т. Моніторинг в освіті. Створення та функціонування системи моніторингу якості освіти / Т. Лукіна // Управління освітою. – 2005. – №4 (100).
6. Ляшенко О. І. Організаційно-методичні засади моніторингу якості освіти / О. І. Ляшенко // Педагогіка і психологія. – 2007. – № 2 – С. 34–40.